

26 ΦΕΒ, 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023**

Αθήνα, 26 - 02 - 2016

Αρ. Πρωτ.: 67

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Βουλευτές: κ.κ. Χ. Κατσώτη, Γ.Γκιόκα
και Λ. Κανέλλη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 2906/03-02-2016

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 2906/03-02-2016 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ. Χ. Κατσώτης, Γ. Γκιόκας και Λ. Κανέλλη, με θέμα «Άδικες και απαράδεκτες συνδικαλιστικές διώξεις εκατοντάδων αυτοαπασχολούμενων στα ΤΑΞΙ», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το υπ' αριθ. 154063/11-02-2016 έγγραφο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, εκκρεμούν προς εκδίκαση τρεις (3) υποθέσεις, κατόπιν άσκησης ποινικής δίωξης για την πράξη της παρακώλυσης συγκοινωνιών από κοινού (εις βάρος 56, 68 και 165 ατόμων αντίστοιχα), οι οποίες έχουν προσδιοριστεί να εκδικαστούν την 04-04-16, 12-04-16 και 30-11-16 αντίστοιχα.

Επίσης, σύμφωνα με το υπ' αριθ. 1311/11-02-2016 έγγραφο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιά, έχει προσδιοριστεί μία (1) υπόθεση για εκδίκαση, την 14-10-2016, ενώπιον του Α' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Πειραιά.

Τέλος, σύμφωνα με το υπ' αριθ. 681/10-02-2016 έγγραφο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, δεν δύνανται να παρασχεθούν πληροφορίες σχετικές με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω Ερώτηση, χωρίς συγκεκριμένα στοιχεία ταυτότητας των κατηγορουμένων ή των εγκαλούντων.

Από τα αποτελέσματα της προηγούμενης έρευνας προκύπτει ξεκάθαρα ότι οι δικογραφίες που συντάσσονται αφορούν σχεδόν αποκλειστικά το έγκλημα του άρθρου 292 Π.Κ., δηλαδή την παρακώλυση συγκοινωνιών, και όχι τις πράξεις των άρθρων 290 και 291 Π.Κ., δηλαδή τη διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών, που συνδέεται με διακινδύνευση ανθρώπινης ζωής.

Παρόλα αυτά, το έγκλημα της παρακώλυσης συγκοινωνιών συνδέεται με συμπεριφορές που αναπτύσσονται στο πλαίσιο ποικίλων κοινωνικών περιστάσεων και, συνεπώς, δεν είναι δυνατή η πλήρης κατάργησή του. Ειδικότερα, προστατευόμενο έννομο αγαθό στην περίπτωση αυτή είναι η ελεύθερη κίνηση με τα συγκοινωνιακά μέσα. Αυτή μπορεί να προσβάλλεται με διάφορους τρόπους, όπως μεταξύ άλλων θα μπορούσε να είναι η ανατίναξη μιας γέφυρας, η καταστροφή φαναριών ή πινακίδων οδού ή ακόμη και η τηλεφωνική φάρσα σε αεροδρόμιο, που έχουν, όμως, ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της πραγματοποίησης της συγκοινωνίας, που συνιστά ένα μαζικό κοινό αγαθό, άξιο προστασίας. Υπενθυμίζεται, πάντως, ότι η νομολογία (βλ. λ.χ. την πρόσφατη 595/2015 απόφαση του Αρείου Πάγου), στηριζόμενη στην ενδεικτική διατύπωση του άρθρου 292 Π.Κ. («ιδίως»), σταθερά υπήγαγε στο ως άνω έγκλημα του άρθρου 292 Π.Κ. τις περιπτώσεις που η παρακώλυση της συγκοινωνίας αφορούσε αυτοκινητόδρομους.

Μάλιστα, κατά κανόνα οι συναθροίσεις ή διαδηλώσεις δεν εμπίπτουν καν στο αρχικό άδικο που περιγράφεται στο άρθρο 292 Π.Κ., αφού η συγκοινωνία θα έχει διευθετηθεί με άλλο τρόπο, λ.χ. με διοχέτευση της κυκλοφορίας από άλλη οδό κλπ, και συνεπώς δεν θα υπάρχει οποιουδήποτε είδους βλάβη ή διακινδύνευση του προστατευόμενου αγαθού. Αλλά και αν ακόμη πληρούνται αυτό το αρχικό άδικο της συμπεριφοράς, δηλαδή υπάρχει προσβολή, συχνά αυτό θα αίρεται καθώς η προσβολή που παράγεται θεωρείται δικαιολογημένη στο πλαίσιο της άσκησης δικαιώματος κατ' άρθρο 20 Π.Κ.

Σε κάθε περίπτωση, με πρόσφατη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δίπλα στο προαναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο που κατοχυρώνει την ελευθερία των διαδηλώσεων και εξακολουθεί να ισχύει προστέθηκαν και τα εξής: Με το άρθρο 27 και 28 του ν. 4356/2015 ορίστηκε πλέον (από 23/12/2015) σαφώς ηπιότερο πλαίσιο απειλούμενης ποινής. Έχοντας δεχτεί παραπάνω ότι δεν είναι δυνατή η πλήρης απάλειψη του συγκεκριμένου εγκλήματος από τον Ποινικό Κώδικα, επελέγη η δραστική ελάφρυνση της απειλούμενης με αυτό ποινής. Πλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 του νέου άρθρου 292 Π.Κ. η απειλούμενη ποινή για παρακώλυση συγκοινωνιών είναι από 10 ημέρες έως 1 έτος φυλάκιση, αντί έως 5 έτη φυλάκιση. Ακόμη και η βαρύτερη μορφή της «παρακώλυσης σημαντικής διάρκειας» απειλείται με ευμενέστερη από ό,τι στο παρελθόν ποινή, δηλαδή με φυλάκιση έως 3 έτη, αντί έως 5 έτη. Όμως, σε κάθε περίπτωση, με βάση το νέο άρθρο 298 Π.Κ., ακόμη και αν πληρούνται κάθε άλλος όρος για την επιβολή ποινής –πρακτικά, εάν δεν δεχτεί το δικαστήριο κανέναν από τους προηγούμενους ισχυρισμούς και είναι κατά τα άλλα έτοιμο να επιβάλλει ποινή–δίνεται, παρόλα αυτά, στο δικαστή η δυνατότητα, την ύστατη στιγμή, να απαλλάξει τον κατηγορούμενο, εφόσον αποδειχτεί ότι τέλεσε την πράξη για την προάσπιση ευρύτερου κοινωνικού συμφέροντος, δηλαδή εφόσον διαγνωστεί με τον τρόπο αυτόν η μη επικινδυνότητά του. Πρόκειται για επέκταση του, ήδη, υπαρκτού θεσμού της δικαστικής άφεσης της ποινής.

Τέλος, από την παραπάνω νομοθετική αλλαγή, παράγονται έμμεσα και οι εξής σημαντικές ελαφρύνσεις απειλούμενων εννόμων συνεπειών που περιλαμβάνονται σε άλλες διατάξεις. Η διάταξη του άρθρου 34 παρ. 12^Α ν. 2696/1999 (Κ.Ο.Κ.), που αφορά την παρακώλυση λειτουργίας σταθμών διοδίων, παραπέμπει για την ποινή στην παρ. 1 του άρθρου 292 Π.Κ. Συνεπεία του συνδυασμού της προηγούμενης νομοθετικής αλλαγής και της εν λόγω παραπομπής έχει από την 23/12/2015 ελαφρυνθεί δραστικά και το απειλούμενο πλαίσιο ποινής για αυτές τις πράξεις (ποινή έως 1 έτος φυλάκιση, αντί έως 5 έτη). Άλλωστε, ειδικά για τις πράξεις του άρθρου 292 παρ. 1 Π.Κ. που τελέστηκαν το 2011 από αυτοκινητιστές, που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα το ιστορικό της ερώτησής σας, σημειώνεται επίσης ότι, ήδη, η παραπάνω αλλαγή (απειλούμενη ποινή έως 1 έτος) από μόνη της, αρκεί ώστε, υπό το πρίσμα των προβλέψεων ειδικών νόμων (λ.χ. ν. 4043/2012), να οδηγήσει σε κρίση περί εξάλειψης του αξιοποιήσιμου. Αυτό σημαίνει ότι, εκτός αν για άλλους – άγνωστους σε εμένα- λόγους κριθεί διαφορετικά δυνάμει ειδικών στοιχείων έκαστης δικογραφίας, ο δικαστής μπορεί να αποφανθεί υπέρ της απαλλαγής τους.

Θεωρώ ότι τα ανωτέρω υποδηλώνουν ότι το ήδη υπάρχον πλαίσιο κανόνων για τους λόγους άρσης του αδικού ή ακόμη και για την πρόβλεψη του εγκλήματος της παρακώλυσης συγκοινωνιών, όπως συμπληρώθηκε από τις πρόσφατες αλλαγές που επέφερε ο ν. 4356/2015, καθιστούν περισσότερο από ποτέ εμφανή την προοπτική του εξορθολογισμού, της αναλογικότητας και της επιείκειας.

Ακριβές αντίγραφο
Η Αναπλ. Προϊσταμένη Τμήματος

Χ. Παπαδημητρίου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ